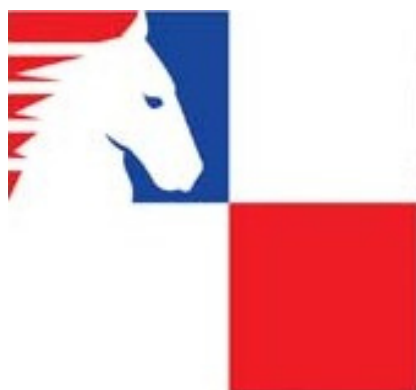

HRVATSKI KONJIČKI SAVEZ
ODBOR ZA DRESURNO JAHANJE

PRIRUČNIK ZA DRESURNO JAHANJE

SRPANJ, 2015.

U primjeni od **07. srpnja 2015.**

SADRŽAJ:

1. OSNOVNE KRETNJE KONJA	3
1.1. Hod.....	3
srednji hod.....	3
prikupljeni hod	3
produženi hod.....	3
slobodan hod.....	4
1.2. Kas	4
radni kas.....	4
srednji kas	4
prikupljeni kas.....	4
produženi kas	5
produženje koraka kasa.....	5
1.3. Galop.....	5
radni galop.....	6
srednji galop.....	6
prikupljeni galop.....	6
produženi galop.....	6
produženje koraka galopa	7
2. FIGURE I RADNJE U JAHALIŠTU	7
2.1. Osnovne figure i radnje.....	8
2.1.1. Dijagonale.....	8
2.1.2. Krugovi i na lijevo (desno) nazad	9
2.1.3. Serpentine	11
2.1.4. Osmica	13
2.1.5. Stoj	13
2.1.6. Odstupanje	14
2.1.7. Okret na prednjem dijelu trupa.....	14
2.1.8. Okret na stražnjem dijelu trupa iz stoja	15
2.1.9. Okret na stražnjem dijelu trupa iz hoda	16
2.1.10. Pirueta (polupirueta)	16
2.1.11. Dati ruku	17
2.1.12. Ispustiti dizgine iz ruku.....	17
2.1.13. Jednostavna promjena galopa	18
2.1.14. Leteća promjena galopa	18
2.1.15. Kontra galop	18
2.1.16. Jednostavno primanje.....	18
2.1.17. Bočna kretanja.....	20
2.1.18. Passage.....	22
2.1.19. Piaffe	23
3. LITERATURA.....	23

1. OSNOVNE KRETNJE KONJA

1.1. HOD¹

Regularnost ritma (četiri takta) u kombinaciji sa potpunim opuštanjem mora biti prisutna u svim figurama i tempu u hodu.

Pogreške u hodu su kratki, sputani koraci, nejednaki slijed stražnjih nogu te pas.

Hod postaje lateralna kretnja kada se prednja i zadnja noga iste strane kreću u gotovo istom trenutku i to se naziva pas. Takva neregularnost ozbiljno smanjuje kvalitetu hoda.

Postoje četiri vrste hoda: srednji, prikupljeni, produženi i slobodan među kojima uvijek moraju postojati razlike u dužini koraka i prekoračenju otisaka kopita prednjih nogu.

Srednji hod - konj korača energično i opušteno, a kopita stražnjih nogu ostavljaju otiske barem u otiscima kopita prednjih nogu. Jahač ima lagani i neprekidan kontakt sa ustima konja, omogućavajući prirodno gibanje glave i vrata konja. Glava konja se nalazi nešto ispred okomice.

Prikupljeni hod - konj stupa u pravilnom četverotaktu, a kopita stražnjih nogu ostavljaju otiske u otiscima kopita prednjih nogu. Konj se sam nosi, glava mu je postavljena gotovo okomito prema tlu, jahač ima lagani kontakt sa ustima konja. Dužina koraka je kraća, ali konj noge podiže više u zrak jer su zglobovi jače savijeni nego u srednjem hodu. Prikupljeni hod je kraći od srednjeg iako pokazuje puno veću aktivnost.

Produženi hod - konj maksimalno produžuje korak bez da izgubi pravilnost ritma, a kopita stražnjih nogu ostavljaju otiske dosta ispred otisaka

---

¹ Prilagođeno prema „FEI Rules for dressage events“, art. 403, str.8; „Anforderung und Kriterien im deutschen Turniersport gem. LPO“, str 11-12

kopita prednjih nogu. Jahač omogućava konju da ispruži vrat i glavu tako da produži dizgine, ali bez da izgubi kontakt sa ustima konja.

Slobodan hod - je opuštajuća kretnja u kojoj je konju omogućeno da u potpunosti ispruži vrat i glavu.

1.2. KAS²

Koraci u kasu moraju biti slobodni, aktivni i regularni. Kvaliteta kasa ovisi o općem dojmu, regularnosti elastičnosti koraka te zamahu. Kvaliteta kasa proizlazi iz opuštenih leđa i angažiranih stražnjih nogu te sposobnosti da se zadrži isti ritam i prirodna ravnoteža u svim varijacijama kasa.

Postoje četiri vrste kasa: radni, srednji, prikupljeni i produženi te produženje koraka kasa.

Radni kas - je kretanje između prikupljenog i srednjeg kasa u kojem kopita stražnjih nogu ostavljaju otisak barem u otiscima kopita prednjih nogu. Konj je u ravnoteži i kreće se jednakomjernim, elastičnim koracima aktivno naprijed. Jahač ima kontakt s ustima konja.

Srednji kas - je kretanje umjerenog produženja koraka, ali bez ubrzavanja. Konj zamahom stražnjih nogu produžuje korak, a kopita stražnjih nogu ostavljaju otisak ispred otisaka kopita prednjih nogu. Jahač dopušta konju da lagano spusti glavu i vrat, s time da je tjeme i dalje najviša točka. Konj drži glavu nešto ispred okomice u odnosu na prikupljeni i radni kas. Koraci moraju biti jednakomjerni i uravnoteženi te se čitav okvir konja mora izdužiti.

Prikupljeni kas - je kretanje u kojem stražnje noge konja preuzimaju većinu težine, čime se oslobađaju plečke konja. Vrat je uzdignut. Okvir konja je

---

² Ibid, art. 404, str. 9; str 12-13

skraćen, ali zamah i aktivnost ostaju jednaki. Koraci su kraći, ali izražajni i povišeniji, a kopita stražnjih nogu ostavljaju otisak u otiscima kopita prednjih nogu.

Produženi kas - je kretanje u kojem konj pokriva najviše moguće tla, kopita stražnjih nogu ostavljaju otisak znatno ispred otisaka kopita prednjih nogu. Koraci se maksimalno produžuju, ali konj ne ubrzava, sve kao rezultat velikog zamaha stražnjih nogu. Jahač dopušta konju da produži okvir, a samim time i korak, ali i dalje kontrolira tjeme koje mora biti najviša točka. Koraci i prednjih i stražnjih nogu bi se trebali jednako ispružiti prema naprijed. Konj bi trebao biti u ravnoteži tijekom čitave radnje, a prijelaz u prikupljeni kas bi trebao biti tečan i izveden prijenosom težine na stražnji dio trupa, s time da se jasno vide obje razlike promjene tempa (iz prikupljenog u produženi i iz produženog u prikupljeni).

Produženje koraka kasa- je varijacija između radnog i srednjeg kasa koja se uvodi u testovima za mlade konje koji su u početku treniranja i još nisu dovoljno školovani za srednji kas.

1.3. GALOP³

Koraci u galopu moraju biti lagani te pravilni, a zadnje noge moraju koračati što je više moguće ispod tijela konja prema njegovu težištu.

Pogreške u galopu su unakrsni galop (kada konj prednjim nogama galopira npr. desni galop, a stražnjima lijevi i obrnuto), te četverotaktni galop (kod kojeg se dijagonalni par nogu ne podiže istovremeno sa tla već se vanjska prednja noga podiže ranije od unutarnje stražnje noge).

Kvaliteta galopa ovisi o općem dojmu (npr. pravilnosti i lakoći koraka, spuštenosti stražnjeg dijela trupa u odnosu na prednji dio - konj galopira kao da se kreće

---

³ Ibid, art. 405, str. 9-11; str. 13-14

uzbrdo) koji proizlazi iz prihvaćanja žvale, podatnog tjemena, aktivnosti stražnjih nogu i sposobnosti da se zadrži jednaki ritam i prirodna ravnoteža, čak i nakon prijelaza iz jednog galopa u drugi. Konj uvijek mora biti ravan na ravnim linijama i pravilno savijen na zavojitim linijama, ali u svakom trenutku postavljen prema strani vodeće noge.

Postoje četiri vrste galopa: radni, srednji, prikupljeni i produženi te produženje koraka galopa.

Radni galop - je kretanje između prikupljenog i srednjeg galopa. Konj se nalazi u prirodnoj ravnoteži te se aktivno kreće naprijed uz izražen zamah stražnjih nogu, a jahač zadržava kontakt sa ustima konja.

Srednji galop - je kretanje između radnog i produženog galopa. Konj bez ubrzavanja ide naprijed sa vidljivim produženjem koraka i zamahom stražnjih nogu. Jahač dozvoljava konju da lagano spusti vrat i glavu i da drži glavu nešto ispred okomice. Koraci moraju biti nesputani i uravnoteženi, a okvir konja se mora produžiti.

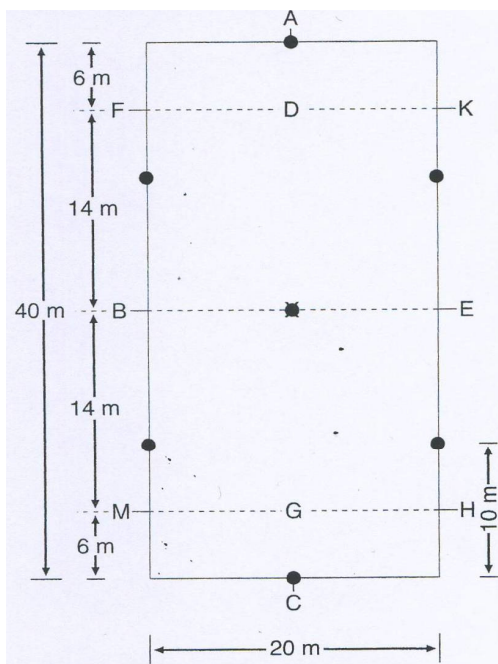
Prikupljeni galop - je kretanje u kojem konj ostaje na žvali, vrat je uzdignut. Stražnje noge preuzimaju većinu težine, čime se omogućava veća aktivnost i oslobađaju plećke te se stvara dojam da se konj sam nosi. Okvir konja i koraci su kraći, bez da se gubi njihova elastičnost i izražajnost.

Produženi galop - je kretanje u kojem konj pokriva najviše moguće tla. Konj, bez ubrzavanja, najviše moguće produžuje korak zahvaljujući zamahu stražnjih nogu. Jahač omogućava konju da produži okvir, a time i korak, ali i dalje kontrolira tjeme. Konj bi trebao biti u ravnoteži tijekom čitave radnje, a prijelaz u prikupljeni galop bi trebao biti tečan i izveden prijenosom težine na stražnji trup, s time da se jasno vide obje razlike promjene tempa (iz prikupljenog u produženi i iz produženog u prikupljeni).

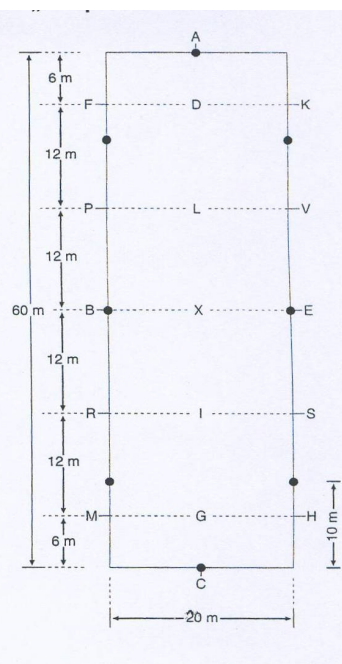
Produženje koraka galopa - je varijacija između radnog i srednjeg galopa koja se uvodi u testovima za mlade konje koji su u početku treniranja te još nisu dovoljno školovani za srednji galop.

2. FIGURE I RADNJE U JAHALIŠTU

Dresurno jahalište 20mx40m

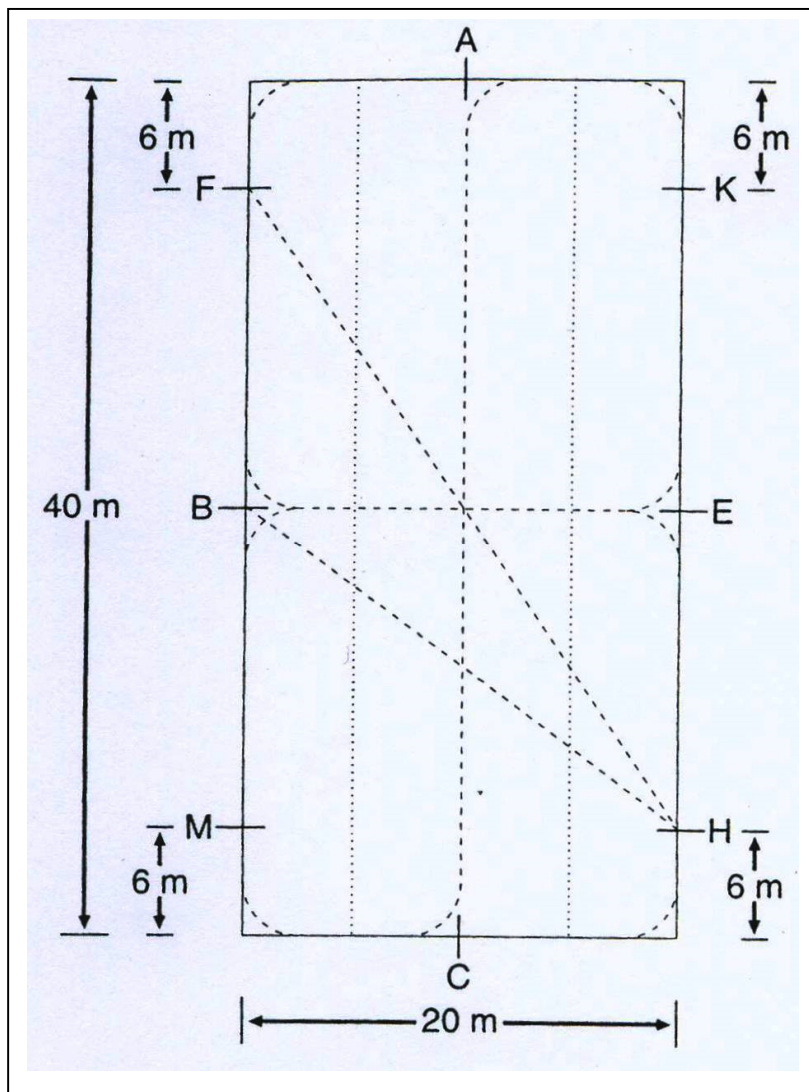

Dresurno jahalište 20mx60m

2.1. OSNOVNE FIGURE I RADNJE

2.1.1. DIJAGONALE

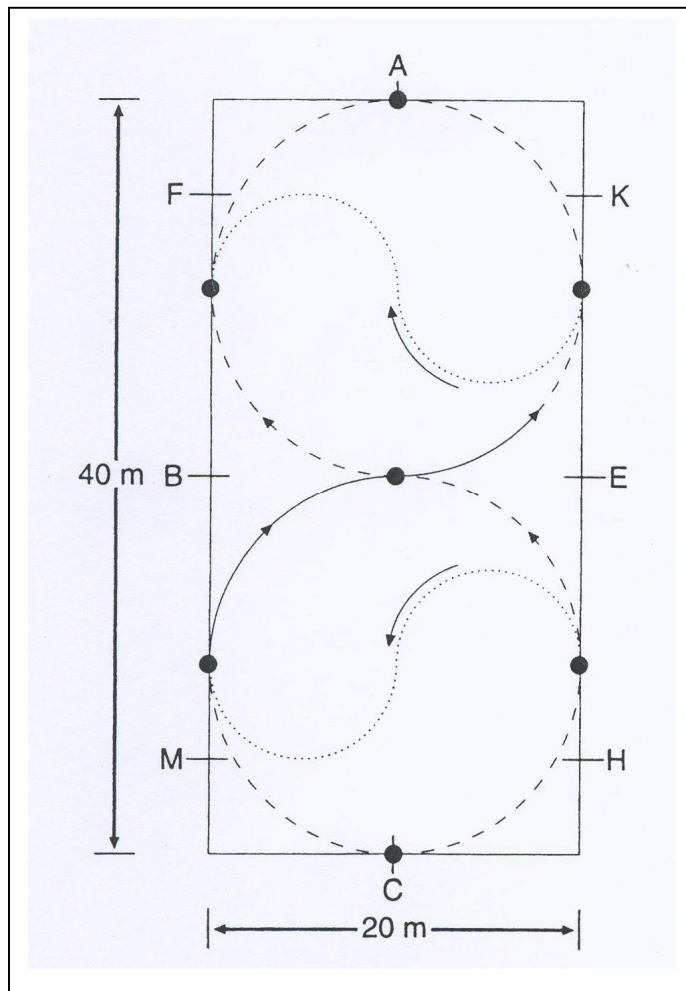

- A-C, C-A promjena po srednjoj liniji
- F-H, H-F promjena po dugoj dijagonali
- H-B, B-H promjena po kratkoj dijagonali

Pri promjenama smjera konj mora svojim tijelom pratiti krivulje, ostajući opušten i slijedeći jahača, bez odupiranja, promjene ritma, brzine ili kretnje.

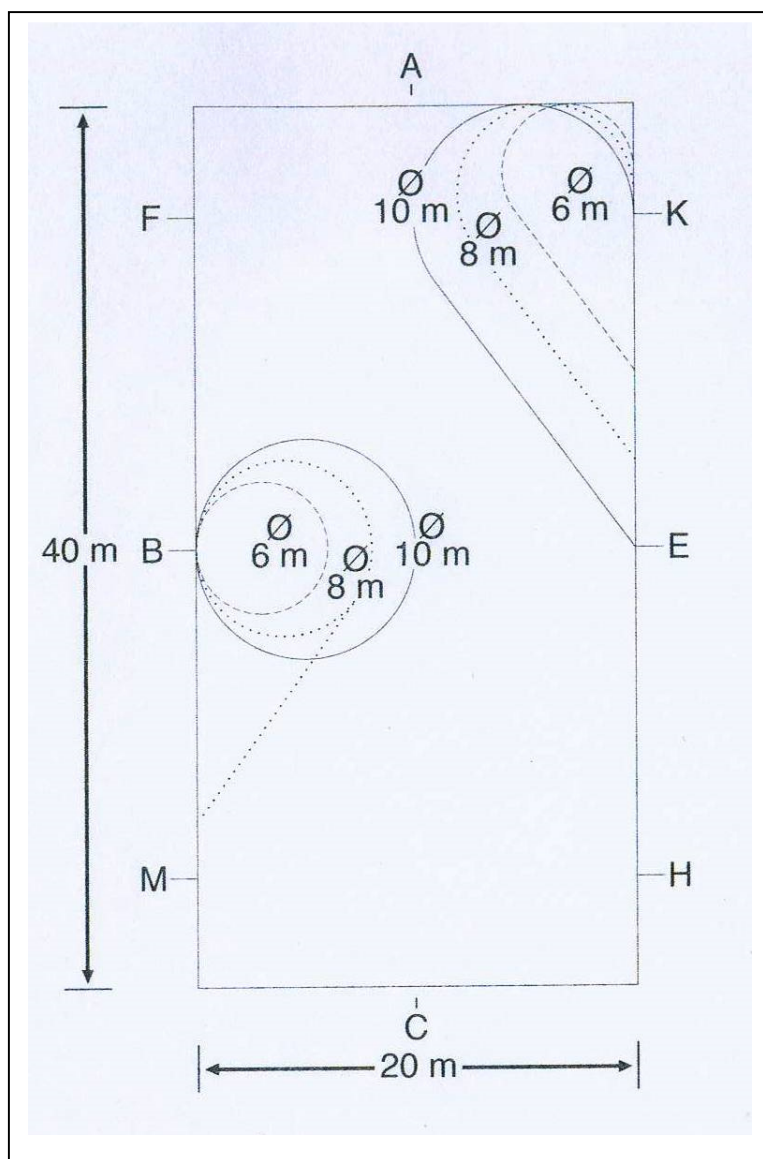

2.1.2. KRUGOVI I NA LIJEVO (DESNO) NAZAD

- točke kruga
- veliki krug
- ..... promjena u krugu
- promjena iz kruga

Pri promjenama iz kruga i u krugu konj se mora pri promjeni smjera na trenutak izravnati, a tek onda saviti i postaviti u novi smjer.

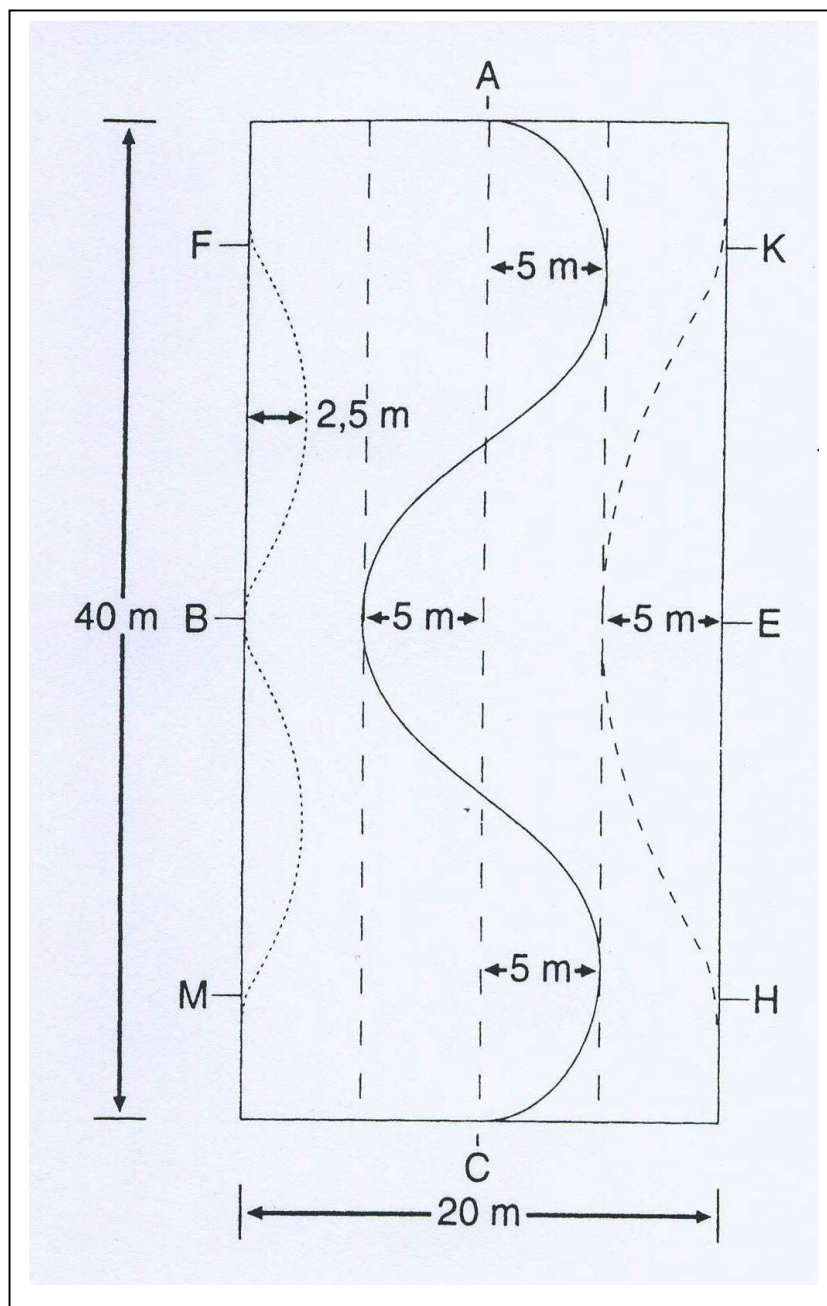

Na lijevo ili desno nazad i mali krug su:

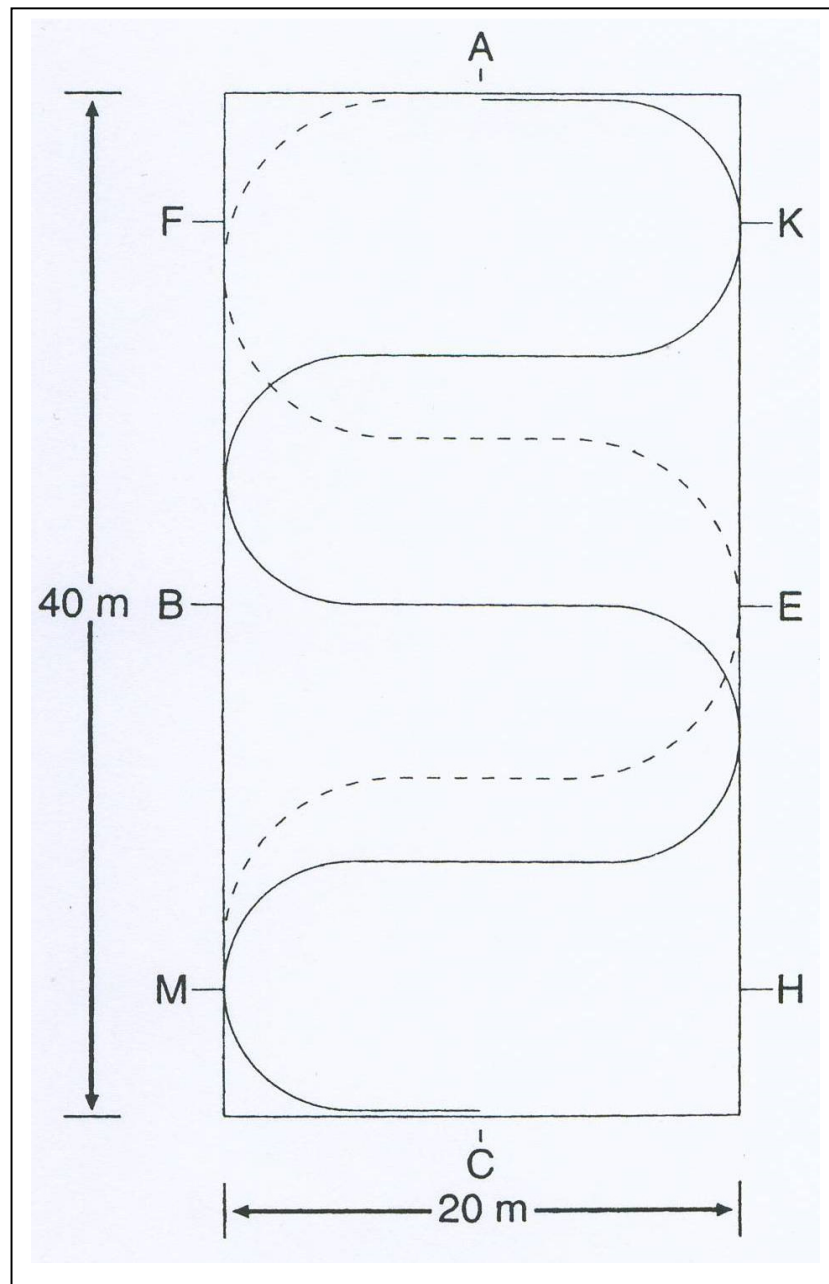
- promjera 10 m u utakmicama kategorijama E i A,
- promjera 8 m u utakmicama kategorijama L i LM,
- promjera 6 m u utakmicama kategorijama M i više.

Na lijevo ili desno nazad - jaši se kao pola malog kruga, a zatim se konj u ravnoj liniji mora vratiti na stazu.

2.1.3. SERPENTINE

- - - - jednostruka krivulja
- ..... dvostruka serpentina
- _____ serpentina na srednjoj liniji sa 3 zavoja

- serpentina sa 4 zavoja
- - - - serpentina sa 3 zavoja

SERPENTINA⁴

Serpentina se sastoji od nekoliko polukrugova povezanih ravnom linijom. Konj mora biti paralelan sa kratkom stazom kada prelazi srednju liniju. Dužina ravne linije koja povezuje polukrugove varira, ovisno o promjeru polukrugova. Kod serpentine se promjena noge, promjena kretnje, jednostavna ili leteća promjena galopa izvode pri prelasku srednje linije.

2.1.4. OSMICA⁵

Osmica se sastoji od dva mala kruga jednake veličine spojena na sredini osmice. Jahač mora na trenutak izravnati konja prije promjene smjera na sredini figure.

2.1.5. STOJ⁶

U stoju konj mora niti nepomičan, ravan, sa težinom ravnomjerno raspoređenom na sve četiri noge (zatvoreno), te par prednjih i stražnjih nogu mora biti međusobno paralelan (kvadratično), tj. konj mora stajati zatvoreno i kvadratično.

U stoju vrat konja mora biti uzdignut sa tjemenom kao najvišom točkom, a glava malo ispred okomice. Konj mora biti na žvali i žvakati ju te biti spreman krenuti.

Pravilan se stoj dobiva premještanjem težine na stražnje noge konja povećanim djelovanjem jahačevog sjedišta i lista koji tjeraju konja u nježnu zatvorenu ruku i uzrokuju trenutno, ali ne grubo zaustavljanje. Stoj se priprema nizom poluparada. Ukoliko se zahtjeva stoj u točno određenoj točki, jahačev list treba biti na toj točki.

---

⁴ Ibid art. 410, str. 12; str. 16

⁵ Prilagođeno prema „FEI Rules for dressage events“, art. 410, str. 12

⁶ Prilagođeno prema „FEI Rules for dressage events“, art. 402, str. 8; „Anforderung und Kriterien im deutschen Turniersport gem. LPO“, str. 14

2.1.6. Odstupanje⁷

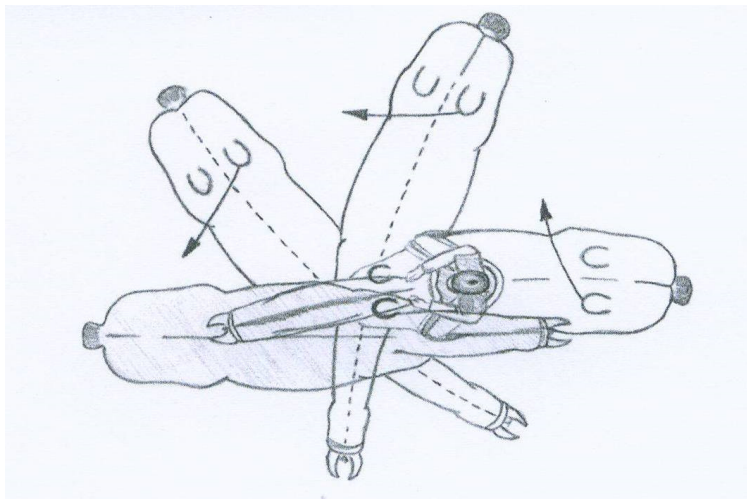
Odstupanje je kretanje unatrag u dva takta u kojem se istovremeno kreće jedan dijagonalan par nogu pa zatim drugi bez trenutka lebdjenja. Prednje noge se kreću po istom tragu kao i zadnje noge, dakle konj mora biti izravnat i na žvali. Odstupanje služi za poboljšanje prikupljenosti konja zato što zahtjeva da se zglobovi stražnjih nogu jače saviju i opterete.

Ozbiljnim pogreškama u odstupanju se smatra bilo kakvo odupiranje konja, gubitak kontakta sa ustima konja, odmicanje stražnjeg dijela trupa od ravne linije, široko postavljene i neaktivne stražnje noge te vučenje prednjih nogu.

Nakon zahtjevanog broja koraka odstupanja konj mora stati na sve četiri noge jednakom težinom (zatvoreno) i paralelno (kvadratično) ili odmah krenuti naprijed u zahtjevanu kretnju. Ako se nakon odstupanja zahtjeva stoj stražnji korak mora biti pola koraka, kako bi konj zatvoreno stao.

2.1.7. Okret na prednjem dijelu trupa⁸

Okret na prednjem dijelu trupa se izvodi iz stoja. Prije početka okreta konj je postavljen prema strani bočno tjerajućeg lista. Stražnji dio trupa opisuje polukrug oko prednjeg dijela pri čemu se konj zapravo okreće oko svoje unutarnje prednje noge. Unutarnja stražnja noga korača ispred i križa vanjsku. Nakon završetka okreta konj se mora ponovno izravnati. Ova se radnja izvodi na unutarnjoj stazi (koja se nalazi 1m unutar staze) kako bi se spriječilo odstupanje ili dizanje glave konja.

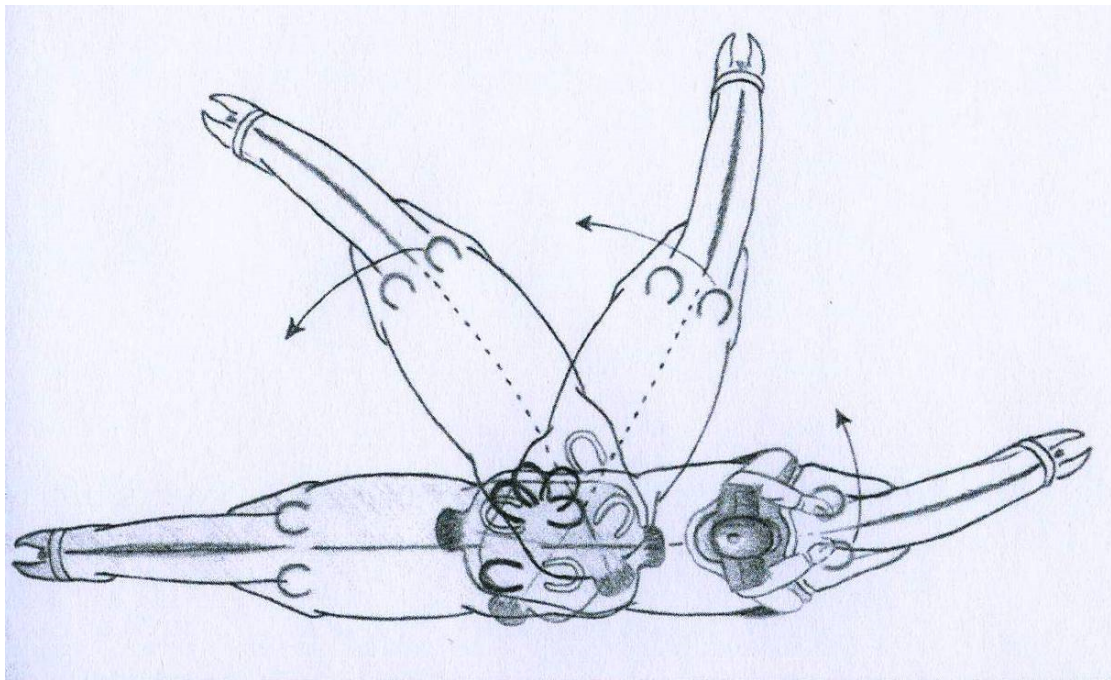
⁷ Ibid art. 406, str. 11; str. 17; „Grundausbildung für Reiter und Pferd“, str. 118-119

⁸ „Anforderung und Kriterien im deutschen Turniersport gem. LPO“, str. 16; „Grundausbildung für Reiter und Pferd“, str. 114-115

2.1.8. OKRET NA STRAŽNJEM DIJELU TRUPA IZ STOJA⁹

Pri započinjanju okreta su dozvoljena 1 do 2 koraka naprijed kako bi se zadržala tendencija kretanja naprijed. Konj se okreće oko unutarnje stražnje noge s time da se ona podiže i spušta na tlo te je tijekom čitavog okreta vidljiv čisti ritam od 4 takta. Prednje noge i vanjska stražnja noga se okreću oko unutarnje stražnje noge koja se podiže i spušta u ritmu i smjeru težišta konja i spušta se na tlo u istoj točki ili nešto ispred nje. Pritom prednji dio trupa opisuje polukrug oko stražnjeg dijela, a vanjska stražnja noga opisuje mali polukrug oko unutarnje stražnje noge. Konj prednjim nogama korača naprijed i bočno te ih križa dok se stražnje noge ne smiju križati. Nakon završetka okreta konj se mora vratiti na stazu na način da ide naprijed i bočno, bez da mu se zadnje noge križaju, i tek onda stati u stoj. Konj je cijelo vrijeme postavljen i savijen u smjeru kojim se kreće.

---

⁹ Prilagođeno prema „FEI Rules for dressage events“, art. 413, str. 15-16; „Anforderung und Kriterien im deutschen Turniersport gem. LPO“, str. 17-18

2.1.9. OKRET NA STRAŽNJEM DIJELU TRUPA IZ HODA¹⁰

Izvodi se jednako kao i okret na stražnjem dijelu trupa iz stoja s time da ne započinje ni ne završava u stoju već u srednjem hodu. Prije započinjanja okreta potrebno je skratiti korake u hodu.

2.1.10. PIRUETA (POLUPIRUETA)¹¹

Pirueta (polupirueta) je okret od 360° (180°) koji se izvodi na dva traga sa polumjerom jednakim dužini konja te se prednje noge okreću oko stražnjih nogu. Najčešće se izvodi u prikupljenom hodu i galopu, a može se izvoditi i u *piaffe* (u slobodnom programu s muzikom). Prednje noge i vanjska stražnja noga se okreću oko unutarnje stražnje noge koja se podiže i spušta na tlo u istoj točki ili nešto ispred nje. Za razliku od okreta na stražnjem dijelu trupa iz hoda prednji dio trupa opisuje manji polukrug oko stražnjeg dijela trupa. Konj mora cijelo vrijeme biti postavljen i savijen u smjeru kojim se kreće, ritmično i tečno se okretati te biti na žvali, a tjemne mora ostati najviša točka. Konj cijelo vrijeme mora zadržati aktivnost i ne smije ni najmanje krenuti unatrag ili bočno.

Kod izvođenja pirueta (polupirueta) u galopu jahač mora zadržati lakoću konja i naglasiti prikupljenost, te zadržati čisti galopski korak (3 takta) iako je dozvoljeno da vanjska prednja i unutarnja stražnja noga ne dodiruju tlo potpuno istovremeno. Stražnji dio trupa mora biti aktivan i lagano spušten, a zglobovi moraju biti izrazito savijeni. Kvaliteta koraka galopa prije i poslije piruete (polupiruete) je sastavni dio radnje. Pirueta u galopu se izvodi u 6 do 8 koraka, a polupirueta u 3 do 4 koraka. Kvaliteta piruete (polupiruete) se ocjenjuje na osnovu opuštenosti, lakoće, točnosti i tečnosti izvođenja. Prije započinjanja piruete (polupiruete) se zahtjeva povećana aktivnost, izravnatost i prikupljenost. Također se mora zadržati ravnoteža pri izlasku iz piruete (polupiruete).

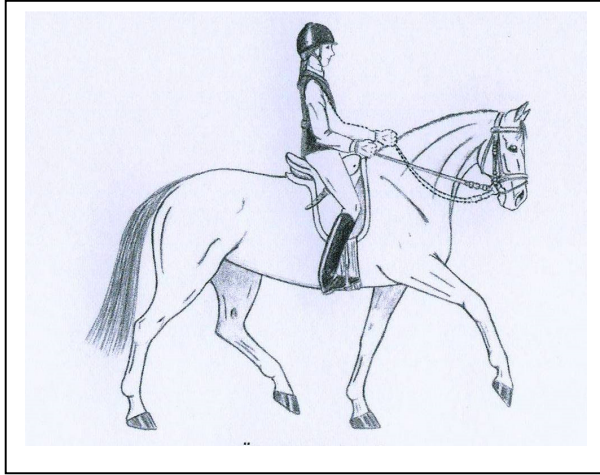
---

¹⁰ Ibid art. 413, str. 15-16; str. 17-18

¹¹ Ibid art. 413, str. 15-16; str. 17-18

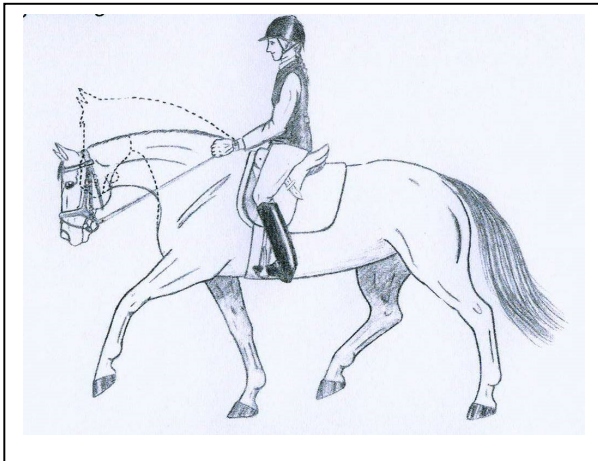
2.1.11. DATI RUKU¹²

Davanjem ruke se testira prikupljenost i samodržanje konja te da li konj sluša jahačevo sjedište i listove. Jahač mora ispružiti ruke, prateći liniju grive 2 do 3 šake, prema glavi konja par koraka. Konj mora ostati u istom tempu i kretnji, a glava konja nešto ispred okomice.

2.1.12. ISPUSTITI DIZGINE IZ RUKU¹³

Kao i kod davanja ruke, ispuštanjem dizgina iz ruku se testira da li konj sluša jahačevo sjedište i listove, te da li ima opušteno mišiće vrata i leđa. Jahač postepeno ispušta dizgine iz ruku do te dužine dizgina da i dalje zadržava

kontakt sa ustima konja. Konj mora ostati u istoj kretnji, tempu i ritmu, vrat mu se mora ispružiti prema dolje i naprijed prema žvali. Glava se konja spušta do te visine da je gubica konja u razini uzengija, a glava konja mora ostati ispred okomice. Tjeme više nije najviša točka.

---

¹² „Anforderung und Kriterien im deutschen Turniersport gem. LPO“, str. 15; „Grundausbildung für Reiter und Pferd“, str. 97-98

¹³ Ibid str. 14-15; str. 97-98

2.1.13. JEDNOSTAVNA PROMJENA GALOPA¹⁴ je kretnja u kojoj se iz galopa prelazi direktno u hod, te nakon 3 do 5 čistih koraka hoda ponovno izravno u drugi galop.

2.1.14. LETEĆA PROMJENA GALOPA¹⁵ izvodi se u jednom koraku, s time da se prednje i stražnje noge mijenjaju istovremeno. Promjena vodeće noge i stražnjih nogu se izvodi u trenutku lebdjenja. Leteće promjene se mogu izvoditi i u seriji na 4, 3, 2 i na jedan korak. Konj čak i u letećim promjenama galopa u seriji mora ostati lagan, miran i ravan, u istom ritmu i ravnoteži. Galop mora biti dovoljno aktivan kako se lakoća, tečnost i pokrivanje tla kod letećih promjena u seriji ne bi poremetilo.

2.1.15. KONTRA GALOP¹⁶ se izvodi u prikupljenom galopu. U kontra galopu je vodeća noga ona koja se nalazi na vanjskom dijelu staze ili kruga i konj je postavljen prema strani vodeće noge. Uglovi manježa se u kontra galopu mogu zaokružiti. Prednji i stražnji dio trupa moraju biti na istoj liniji.

2.1.16. JEDNOSTAVNO PRIMANJE¹⁷ se izvodi kako bi se pokazala opuštenost konja te reagiranje konja na list jahača. Jednostavno se primanje jaši u radnom kasu. Konj je izravnat, ali je postavljen suprotno od smjera kojim se kreće, tako da mu jahač može vidjeti unutarnju obrvu i nozdrvu. Konj korača tako da unutarnjim nogama prolazi ispred i križa vanjske noge. Jednostavno se primanje jaši po dijagonali te je u tom slučaju konj paralelan sa dugom stazom iako prednji dio trupa mora biti nešto ispred stražnjeg dijela. Također se može jašiti na dugoj stazi, a konj mora biti pod kutem od 35° u odnosu na dugu stazu.

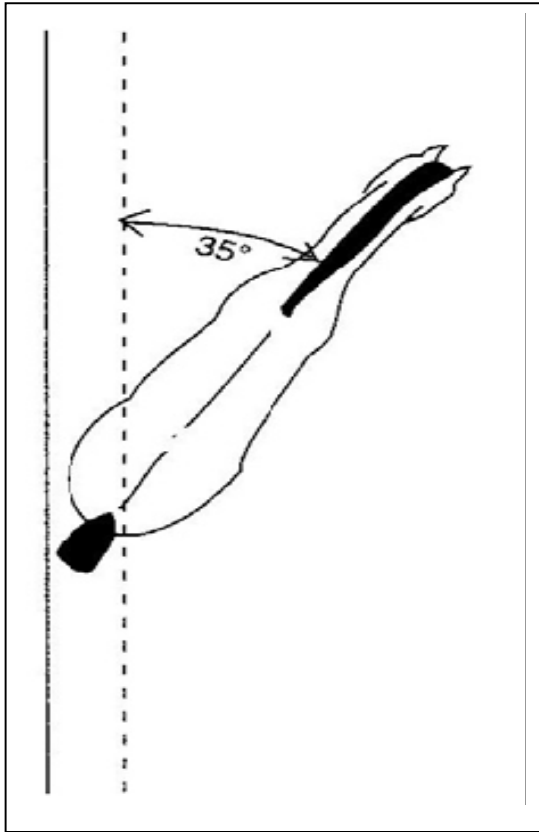
¹⁴ Prilagođeno prema „FEI Rules for dressage events“, art. 405, str. 10; „Anforderung und Kriterien im deutschen Turniersport gem. LPO“, str. 14

¹⁵ Ibid art. 405, str. 11; str. 19

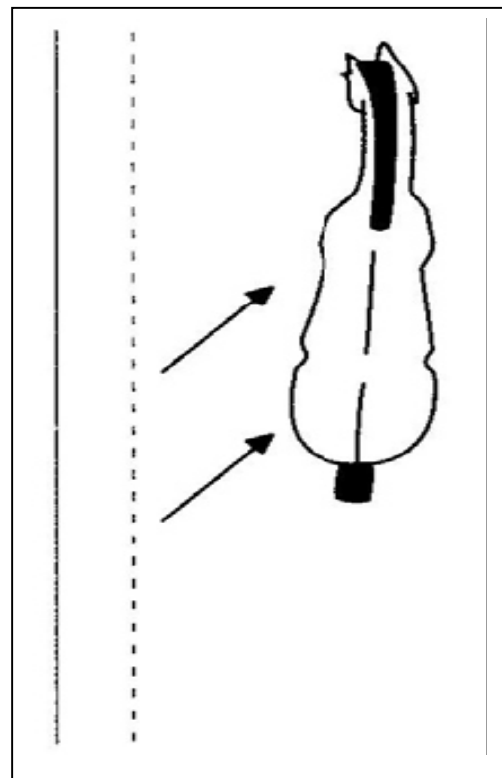
¹⁶ Ibid art. 405, str. 10; str. 14

¹⁷ Ibid art. 411, str. 12-13; str. 16-17

Jednostavno primanje na dugoj stazi

Jednostavno primanje po dijagonali

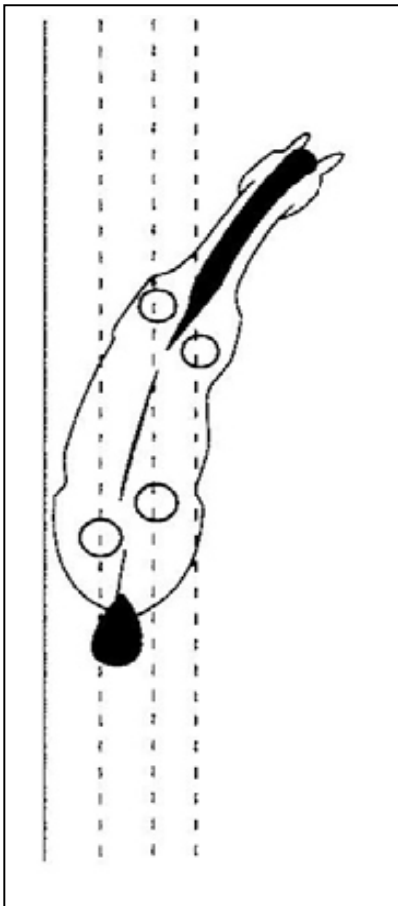

2.1.17. BOČNA KRETANJA¹⁸

U bočna kretanja spada: primanje plećke, travers, renvers i traverzala.

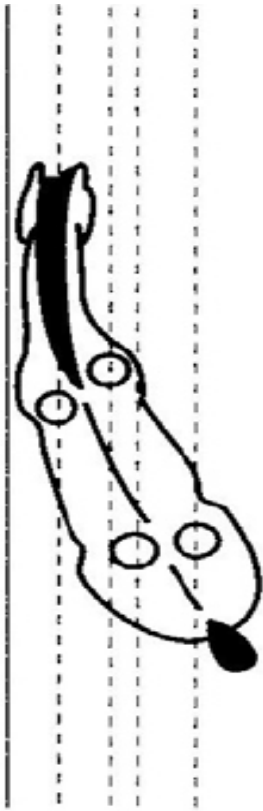
Glavni cilj bočnih kretanja je razvijanje i povećanje aktivnosti stražnjeg dijela trupa, a samim time i prikupljenosti konja.

Konj je u svim bočnim kretanjima postavljen i lagano savijen i kreće se na više tragova. Savijenost konja mora biti tolika da ne utječe na ravnotežu i tečnost kretanja. U svim bočnim kretanjima koraci moraju biti slobodni, pravilni, opuštteni, uravnoteženi te aktivni. Vrlo česta pogreška je gubljenje aktivnosti zbog toga što jahač ustraje na pretjeranoj savijenosti i kretanju samo bočno, a ne istovremeno i naprijed.

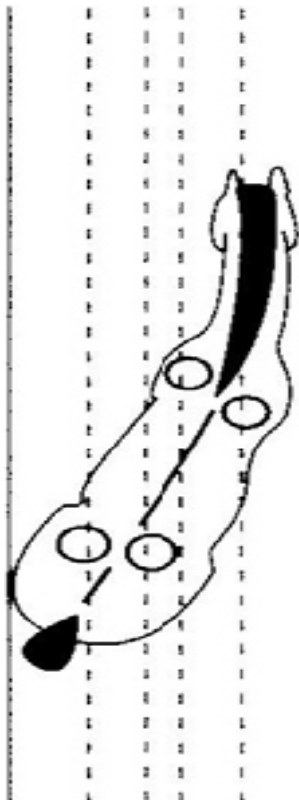
Primanje plećke – izvodi se u prikupljenom kasu. Konj je lagano savijen oko jahačeve unutarne noge zadržavajući ritam i konstantan kut od oko 30° pa se od naprijed i otraga vide 3 traga. Stražnji dio trupa ostaje na stazi, a prednji se dio pomiče unutar staze i to toliko da je vanjska plećka na istoj liniji kao unutarnji kuk konja. Konj unutarnjom prednjom nogom korača i prolazi ispred vanjske prednje noge, unutarnja stražnja noga korača naprijed prema težištu konja po tragu vanjske prednje noge, dok unutarnji kuk konja mora biti lagano spušten. Konj je savijen i postavljen suprotno od smjera kojim se kreće.

¹⁸ Ibid art. 412, str. 13-14; str. 18-19

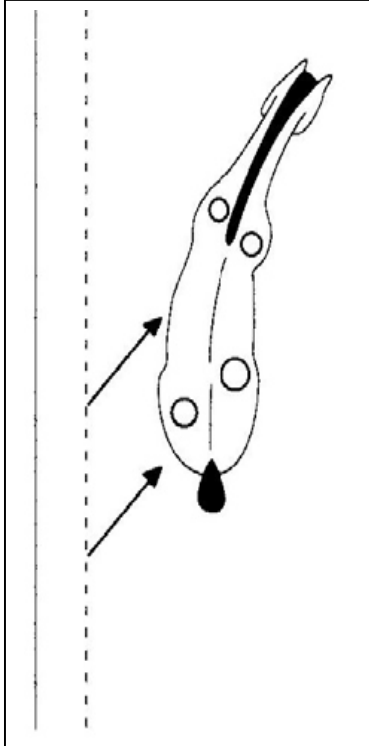

Travers - se izvodi u prikupljenom kasu i galopu. Konj je savijen oko jahačeve unutarnje noge (nešto više nego kod primanja plečke). Travers se jaši pod kutem od 35° pa se od naprijed i otraga vide 4 traga. Prednji dio trupa ostaje na stazi dok se stražnji dio pomiče unutar staze, a konj vanjskim nogama prolazi ispred i križa unutarnje noge.

Konj je postavljen i savijen u smjeru kojim se kreće. Travers se započinje tako da se stražnji dio trupa gurne unutar staze ili se nakon ugla ili kruga ne vraća na stazu. Nakon izvođenja traversa, stražnji se dio trupa vraća na stazu bez ikakvog kontra savijanja, kao kada se završava mali krug.

Renvers- je kretnja suprotna traversu. Stražnji dio trupa ostaje na stazi, a prednji se dio postavlja unutar staze. Renvers se završava postavljanjem prednjeg dijela trupa ponovo na stazu. Ostalo je sve isto kao i kod traversa. Konj je savijen oko jahačeve unutarnje noge i vanjskim nogama prolazi ispred i križa unutarnje noge. Konj je postavljen i savijen u smjeru kojim se kreće.

Traverzala (half pass) – varijacija je traversa koja se izvodi na dijagonali umjesto na dugoj stazi. Izvodi se u prikupljenom kasu i galopu te u *passageu* (u slobodnom programu sa muzikom). Konj mora biti postavljen u smjeru kojim se kreće i lagano savijen oko jahačeve unutarnje noge. Konj mora zadržati isti ritam, ravnotežu i aktivnost tijekom izvođenja čitave radnje. Kako bi se osigurala sloboda plećki, vrlo je bitno da se zadrži aktivnost, posebno aktivnost unutarnje zadnje noge. Tijelo konja je skoro paralelno sa dugom stazom, a prednje noge su malo ispred stražnjih nogu. U kasu konj vanjskim nogama prolazi ispred i križa unutarnje noge. U galopu se traverzala izvodi kao serija koraka prema naprijed i bočno.

2.1.18. PASSAGE¹⁹

Passage je jako prikupljen i izražajan kas kojeg karakterizira izražena aktivnost stražnjeg dijela trupa (savijenost koljena i skočnih zglobova) te elastičnost pokreta. Konj dijagonalno podiže noge sa tla sa produženim trenutkom lebdjenja. Konj diže svaku prednju nogu do te visine da je kopito na sredini cjevanice druge prednje noge, a stražnju nogu do te visine da je kopito nešto iznad putičnog zgloba druge stražnje noge. Vrat treba biti uzdignut i savijen, a tjeme mora ostati najviša točka. Stražnji je dio trupa spušten u odnosu na prednji dio te preuzima većinu težine. Konj ostaje mekano na žvali i mora moći tečno prelaziti iz *passagea* u *piaffe* i obrnuto bez da se mijenja povišenost i izražajnost koraka te izraženu aktivnost. Ozbiljnim pogreškama se smatra

---

¹⁹ Ibid art. 414, str. 116;, str. 21

neregularni ritam stražnjih nogu, ljuljanje prednjeg i/ ili stražnjeg dijela trupa s jedne na drugu stranu, živčani pokreti prednjih i/ ili stražnjih nogu te vučenje stražnjih nogu u trenutku lebdjenja.

2.1.19. PIAFFE²⁰

Piaffe je jako prikupljen i izražajan kas koji ostavlja dojam da se izvodi na mjestu. Leđa konja su opuštena i elastična, stražnji je dio trupa spušten u odnosu na prednji dio, stražnje su noge jako aktivne te omogućavaju slobodu i lakoću plećki i samog prednjeg dijela trupa. Konj dijagonalno i izražajno podiže noge s tla sa produženim trenutkom lebdjenja. Konj diže svaku prednju nogu do visine da je kopito na sredini cjevanice druge prednje noge, a stražnju nogu do visine da je kopito nešto iznad putičnog zgloba druge stražnje noge. Vrat treba biti uzdignut i savijen, a tjeme mora ostati najviša točka. Iako se izvodi na mjestu konj mora imati želju za kretanjem naprijed koja je vidljiva u prelasku u drugu kretnju (radnju). Ozbiljnim pogreškama se smatra kretanje unatrag, živčani pokreti prednjih i/ ili stražnjih nogu, nečisti dvotakt, križanje prednjih i/ ili stražnjih nogu, široko postavljene zadnje noge, ljuljanje prednjeg i/ ili stražnjeg dijela trupa s jedne na drugu stranu te previše kretanja prema naprijed.

3. LITERATURA

1. „Anforderung und Kriterien im deutschen Turniersport gem LPO“, izdanje 2006., FN Verlag, Njemačka, 2005.
2. „FEI rules for dressage events“, 22. izdanje, na snazi od 01. siječnja 2006., Švicarska, 2005.
3. „FENA Lehrbuch zu den Lizenzprüfungen und zu den Sonderprüfungen“, FN Österreich, Austrija, 2003.
4. „Grundausbildung für Reiter und Pferd“, FN Verlag, Njemačka, 1997.

---

²⁰ Ibid art. 415, str. 16-17; str. 20